

ОЛЕКСАНДРИЙСЬКИЙ

БЮЛЕТЕНЬ

Офіційний орган м. Олександрії та району.

Рік видання 2, ч. 54 (78).

Субота, 3 жовтня

1942 р.

Ціна 1 крб.

У дзеркалі подій

У північній частині Кавказу німецькі та словацькі частини зайняли у впертих боях у горах досить багато височинних позицій. Біля побережжя Чорного моря один німецький швидкохідний човен затопив одного пароплава в 1000 рбт. У боротьбі за Сталінград німецькі частини робили також випадки проти північних дільниць міста. Здобутай досі терен міста очищено цілковито від ворога. Наступи підтримувались успішно артилерійським вогнем, військом, зенітною артилерією, авіацією і масово відкомандуваними німецькими, румунськими та кرواتськими повітряними бойовими силами. Ворожі відтягуючі наступи на південь та на північ від міста зійшли нанівець.

На середньому відтинку фронту і біля Ржева відбито частинно у противпаді досить багато сильних ворожих наступів, підтримуваних сувільною артилерією. Проведено далі успішно власні наступальні дії місцевого значення.

На південний схід від Гьменського озера під великими втратами заломились повторні ворожі наступи. Також на південь від Ладозького озера відбито у впертих боях поновлені наступи ворога. З великими втратами для ворога зійшла нанівець його спроба проломити замкнене кільце від Ленінграду на схід через Неву. Число знищених човнів збільшилось на 395. Під час дня та ночі німецька авіація налітала на советські опорні летунські бази, на фронті Льодового моря. При цьому німецькі мисливці збили без власних втрат 26 ворожих літаків.

У північній частині Атлантийського океану німецькі під-

водні човни знищили в більшій частині один призначений для Англії транспорт американського війська. Вони захопили один ворожий швидкохідний конвой, який складався тільки з нечисленних пасажирських пароплавів і був сильно забезпечений та навантажений військом, амуніцією і воєнним матеріалом. У цілоденних завзятих наступках та переслідувальних боях затопили вони один двохтрубний пароплав величиною 19.000 рбт., який затоплено двома поцілами торпед, та один в 17.000 рбт. великий двохтрубний пароплав, який вилетів у повітря після двох влучень торпед, і один винищувач. Два інші транспортні пошкоджені поцілами торпед. Цими успіхами наші підводні човни нанесли ворогові тяжкий удар. Транспортний флот ворога втратив 3 спеціально поновартісні швидкохідні одиниці разом 47.000 рбт., які він хотів відкомандувати при особливо важких та пильних транспортних військових частин. На інших водних просторах Атлантийського океану від африканського до американського побережжя підводні човни затопили ще 11 інших кораблів в 57.000 рбт., так що загальна втрата навігації ворога складає в останніх чотирьох днях 14 кораблів разом тоннажністю 104.000 рбт.

Гауптман Граф, капітан одної ескадри мисливців, осягнув дня 26. вересня свою 200 до 202 повітряну перемогу.

Як урядово повідомляють, румунські мисливські літаки, які брали участь у завзятих повітряних боях коло Сталінграду, збили за декілька днів 22 ворожі літаки, а втратили лише два власні.

в тому, що вони живуть мирно біля себе. Беркер запевнив, що під час виконання свого нового завдання в Анкарі, буде він далі прагнути до того, щоб ще більше зміцнити добрі взаємовідносини між Болгарією та Туреччиною. Туреччина рішила перебувати в політиці миру та нейтралітету.

Туреччина рішила перебувати в політиці миру та нейтралітету

СОФІЯ.—Іменованим генеральним секретарем в турецькому міністерстві закордонних справ дотеперішній турецький посол у Софії Беркер заявив представникам болгарської преси, що він щиро жаліє, що мусть повлітати Болгарію.

Велике щастя болгарського та турецького народу полягає

Канадський міністр Гове про наслідки підводної війни

АМСТЕРДАМ.—Як повідомляє британська служба звідомлень з Оттави, канадський міністр Гове говорив вчора ввечері по радіо про наслідки підводної війни у зв'язку з поста-

чанням і подав до відома, що, наприклад, в липні не прибув до Галіфаксу (Нова Шотландія) жоден океанський корабель—нистерна.

Голоси преси про катастрофу конвою на Льодовому морі

БЕРЛІН.—Вся вечірня преса столиці Райху коментує вчорашнє німецьке спеціальне звітання про катастрофу союзницького конвою на Льодовому морі. «Берлінер Берзецайтунг» подає зведення німецьких спеціальних звітлень від початку цього місяця: 17 кораблів у 108000 рбт., 18 кораблів у 121500 рбт., 19 кораблів у 122000 рбт., 19 кораблів у 100000 рбт., та вкінці це лїте спеціальне звітання про дальших 38 вантажників, кораблів-цистерн та транспортних у 270000 рбт. Дальше часопис дослівно заявляє: «Якщо в Лондоні підсумуватимуть ті цифри затоплень, хай не забудуть взяти під увагу, що тут не враховано успіхів поодиноких дій підводних човнів.

Більш різного роду коментаря на Черчілеве твердження, що втрати на морі зменшилися, не можна й знати. «Берлінер Локальанцайгер» пише: «Жахливі удари, яких на Льодовому морі зазнав ворожий торговельний та воєнний флот, прийшли саме серед спору між більшовиками, британцями та американцями про брак допомоги. Тепер німецькі підводні човни та літаки ударили англійську спробу хоч частинно виконати дану більшовикам обіцянку допомоги. В цьому лежить особливе значення останньої перемоги над конвоєм. А рівночасно дальше зменшено вороже постачальне мореплавання.

Сторпедовано британський вантажний корабель

ЖЕНЕВА.—Морське міністерство ЗДА подало в четвер до відома, що якийсь підводний човен сторпедував і затопив в останніх днях серпня на Карайбському морі один британський торговельний корабель середньої величини. Залога дісталася до одного порту на східному побережжі.

Брак заліза і сталі в Англії

ЖЕНЕВА.—Брак заліза і сталі в Англії прибрав загрозливі форми. Дуже зменшилися також наслідки збору старого металу. Уряд був змушений видати розпорядження про впрямусовий збір всіх запасів старого заліза понад 3 тонни.

Німецький цукор для Греції

АФІНИ.—Як повідомляють з компетентних грецьких кіл, прибуло цими днями з Німеччини 900 тонн цукру, що його доставив німецький уряд для розподілу між населенням.

Тільки терор комісарів утримує опір советів

БЕРЛІН.—Як ДНБ довідується, на північному відтинку Волхівського фронту, безпосередньо на південь від Ладозького озера, більшовики дарма намагалися від місяців налаштувати наземний зв'язок з Сталінградом. В одному більшовицькому стрілецькому полку, який вже чотири дні наступав без успіху на німецькі становища та зменшився до 20 проц. свого стану, отримав в тих днях лейтенант Олександр Корайбов приказ зайняти одною сильнішою частиною піхоти та піонерів німецьке бункерове становище.

Комісар полку, який передав лейтенантові той приказ телефонічно, заявив, що коли він не здобуде німецьких бункерів, то, на підставі сталінового приказу з 28 липня, його буде розстріляно. Лейтенант Корайбов, який ясно бачив безвиглядність цього наступу, скористав з першої нагоди, щоб перебігти на німецьку сторону. Він вяснив цей випадок та заявив, що воляки цілковито пригнічені безвиглядністю бою, і тому опір можна втримати ще лише терором більшовицьких комісарів.

Реакція советів на промову Черчіля

ЖЕНЕВА.—Як часописи повідомляють з Москви, советська публіка сьогодні вперше довідалася, що під час останніх розмов між Черчілем та Сталіним виявилися важливі різниці думок про ведення війни. Це стало відомо, коли більшовицька преса опублікувала промову Черчіля в палаті громад, не подаючи жодних коментарів, але пропускаючи важливі місця, як, наприклад, зауваження Черчіля, що він мав труднощі, коли хотів вяснити в Москві натуру цієї війни.

Також прихильні слова англійського прем'єра про характер Сталіна чомусь старанно пропущено у советській пресі.

Населення вправді вже додумалося, що конференція не цілковито вдоволила советський уряд, все ж таки воно дотепер все надіялося на швидке створення другого фронту.

У зв'язку з тим також «Нью-Йорк Таймс» вказує на ту обставину, що сьогодні вночі московський цензор пропустив звітання преси про зневіру, яка починає ширитися серед советського населення, тому, що немає жодних надій на швидку допомогу від «З'єднаних націй». У Вашингтоні нічого не вказується на те, що в найближчих тяжких якесь військова акція розвіє це більшовицьке затривоження.

Японія та американські воєнно-полонені

ТОКІО.—Міністерство закордонних справ публікує текст ноти, яку прем'єр Тойо, як міністр закордонних справ, передав 9 вересня урядові ЗДА за посередництвом швейцарського посла в Токіо. В ноті говориться про уновновачення Червоного Хреста нести поміч американським полоненим та інтерпованим цивільним особам в Японії. Ця нота є відповіддю на післяння З'єднаних Держав, яке Тойо отримав за посередництвом шведської влади при кінці серпня та в якому обвинувачується Японія в недодержуванні постанов женецької конвенції з року 1929 про трактування полонених.

В ноті між іншим, говориться: «Імператорський уряд хоче звернути увагу ЗДА на факт, що Японія зараз по початку війни повідомила З'єднані Держави, що японський уряд трактуватиме полонених мутатіс мутандіс згідно постанов женець-

кої конвенції, хоч японський уряд цієї конвенції не ратифікував і через те в жадному випадку не є нею зв'язаний. Імператорський уряд ніколи не відмовлявся і в будучому віколі не відмовлятиметься передавати полоненим пошту та прислани їм харчові продукти. За посередництвом американського Червоного Хреста передано полоненим більше 650 тонн листів та всяких предметів. Інші пересилки, які важать кільканадцять тисяч тонн, є в дорозі до Японії.

Імператорський уряд енергійно протестує проти становища З'єднаних Держав та проти поширюваних радіостанціями і іншими засобами вісток, що імператорський уряд відмовляється дозволити передавати полоненим зі З'єднаних Держав листи та інші предмети та що таке японське поступування уявляє собою насильство над «Женецькою конвенцією».

Заклик

Українці! Знайомтесь з прекрасною націонал-соціалістичною Німеччиною.

Чоловіки й жінки, зголошуйтеся добровільно до праці в Німеччині.

Своєю роботою ви допомагаєте раніше одержати перемогу.

Зголошуйтеся до бірні праці в Олександрії, Знам'янці, Новогеоргіївську й Онуфрієвці.

Габітскомісар УЛЬМАН

Олександрія.

Українські робітниця у Німеччині

РІВНЕ.— «Вестфаліше Носете Нахріхтен» приносять докладний опис життя українських робітниць в Німеччині, з якого подаємо такі картини: Більшість мешканців Вілсфельду бачили вже на вулицях мальовничо одягнених жінок і дівчат, які в німецькому супроводі великими очима роздивлялися чисті доми і елегантні склепи нашого міста і споглядали крадькома на вишукані постаті німецького жіноцтва. Тут і там стоять вони за машинами в підприємствах Вілсфельду, в фабричних залах. На просторих фабричних ґрунтах стоїть переважно їхній табір, бараки з залами й фабричними майстернями, де вони спільно мешкають, сплять і їдять, і де вони зуміли влаштуватися в добром німецькому порядкові.

Гауляйтер др. Маер, сталий заступник Райхсміністра Розенберга, відвідав кілька таборів, щоби переконатися про умовини життя й успіхи в праці. В першому таборі примічено коло 60 українських жінок і дівчат. Во-

ни мешкають у великій круглій залі, що раніше була їдальнею. Довкруги уставлені ліжка, в шафах поховані речі робітниць — в більшості не багато тих, які вони привезли із собою з «раю робітників». — стоїть стіла і стільці для їжі, і в бічних приміщеннях знаходяться праторі умивальні.

Коли перекладач оповів жінкам, що гауляйтер повернувся тількищо зі своєї подорожі на Україну, жінки в тому самому моменті насторожилися, лувачуть питання, одна жінка сипле словами, а інші плещуть з подякою. Молода українка розповідає палко про погане життя, яке вони провадили під советами. Як вони голодували і тяжко працювали понад норму при тяжких роботах у фабриках зброї, і як вони, не зважаючи на те, ані разу не могли купити найкращих речей, — і зневажливим рухом вона показує на нужденні лашки, які вона носить — і наскільки краще їм подобається праця тут в Німеччині.

Перше молоде вино

10 серпня почався збір столового винограду, який дав у цьому році добрий врожай. Цей виноград, головним чином, був призначений для Німецьких військових частин і лазаретів. Зараз приступлено до збору винних сортів винограду, який також дасть гарний врожай. Молодий виноградний сік вже зараз показує добрі здібності по екслеру.

За сприятливої погоди якість винограду буде ще вища. Через добру якість нашого винограду Німецьке сільськогосподарче командування вирішило частину вина в цьому році відпустити в пляшкочивій готовності. Цей засіб для українського виноробства з'являється новим. Інтенсивна агротехнічна робота на виноградниках, кращий обробіток ґрунту та боротьба з грибовими хворобами в протилежність обробітку за Совєтів значно покращили якість винограду, і всі витрати в цьому себе цілком виправдали. Вирішним зараз з'являється будівництво нових виноробень за німецьким зразком, яких до цього часу в більшості бракувало.

В зв'язку з добрими кліматичними умовами на півдні України планується закладка поширеної площі виноградників, таким чином, щоб в майбутньому сільгосптоварства 7 проц. своєї площі засадили виноградниками. Зараз на півдні Нікодавської області вже є 11.600 га виноградників, з яких врожай зібрано на 3.600 га. Поряд з ним вже почали свою роботу виноградні розсадники, які мають забезпечити майбутню потребу в виноградних садженнях.

Кращий термін посіву озимини закінчується 1-го жовтня, поспішайте з посівом.

При відсутності підготовленої ріллі, не порушуючи сівозміни, використовуйте кунгурдзяні, рицинові та бавовняні лани, як кулісні пари. Це схоронить Вашу озимину від вимерзання.

Після приморозі приступіть до викопки та кагатування картоплі від літніх посадок на насіння.

Збирайте своєчасно городину та виноград, не припускайте загибелі. Провадьте засолку і виноробство.

Збирайте всі двоохрічні овочеві висадки і надійно схороніть їх.

1. Використовуйте зараз сприятливий для осінньої сівиби час!
2. Забезпечте глибокий посів, що збереже його від вимерзання.
3. Зберігайте та добре засиртуйте на зиму стебло кунгурдзі!
4. Зберіть врожай однорічних трав, які в наступному році будуть потрібні.
5. Призначена на насіння соя не обмолочується зараз, а зберігається в малих сиртах і буде обмолочена лише на майбутній весні.

Педагогічний Інститут у Києві

КИЇВ.— Повним ходом йде приготування до відкриття Німецького Педагогічного Інституту, що має бути створений в Києві на розпорядження Райхскомісара для України. Стан робіт виказав, що відкриття інституту зможе відбутися у визначеному терміні. На 15 вересня 1942 року будуть покликані шкільні помічники і кандидати на учителів. Опісля відбудеться святочне відкриття першого Німецького Педагогічного Інституту.

Школа стоїть на традиційній землі, що колись тримали варяги свою сторожу над Дніпром. Вона положена досить вигідно:

недалеко від школи вправ, стадіону і пляжу. Таким способом дані всі можливості для спортивного вишколу. У школі буде створена велика рекреаційна зала, взірцева фотографічна робітня і спортова зала. При школі є рівночасно інтернат, в якому улаштовано лоні, просторі спальні, приміщення на день, кімнати для праці і умивальня.

В короткому часі прибудуть перші приважені до німецького народу дівчата і хлопці до Німецького Педагогічного Інституту і будуть мати там нагоду вчитися в спільному житті порядку і товарищескості.

Праця українських жінок в Пинську

ПИНСЬК.— Жіноча секція при Українському Допомогому Комітеті у Пинську останніми часами пожвавила свою діяльність. Поставила вона собі тепер за завдання опікуватися безробіт-

ними українськими жінками в Пинську. Крім цього, має вона на меті переводити збірку дитячого одягу, щоб забезпечити дітей на зиму, які знаходяться в дитячому притулку.

Доводиться до відома, що, згідно розпорядження Габітскомісара, Олександрійська с.-г. школа та її учбове господарство

ЛІКВІДУЮТЬСЯ.

Всі установи, організації та приватні особи, що мають будьякі претензії до школи, повинні звернутись до ліквідаційної комісії не пізніше 20 жовтня 1942 р.

Після зазначеного терміну претензії не задовольнятимуться.

Ліквідаційна комісія.

Вокзальна вул., № 64.

ЗАБІГЛО ЛОША однорічного віку, темної масті (лошичка), на правому оці — невеличке більмо. Звертатись на адресу: Олександрія, провулок б. Петровського, № 12, Дяченко К. І.

Вовки в овечій шкурі

РІВНЕ.— Під таким заголовком головний редактор берестейського часопису «Наше слово», український письменник Ф. Дутко вміщав статтю про большевицькі переслідування релігії, даючи водночас гостру відсіч забріханій большевицько-плутократичній пропаганді, мовляв, в СРСР не переслідують релігії.

«Із 50.000 церков, що існували в колишній царській імперії, — пишеться в статті, — жадо-большевицькі руйнівники знищили майже всі, серед них багато старовинних, архітектурно та історично цінних пам'яток. Справжньої кількості церков, зруйнованих, замкнених, перероблених на кіно, зали для танців, майстерні, стайні, магазини і т. д. — не знаємо. Але можемо увлести собі цю кількість, коли візьмемо під увагу, що лише за один 1935 рік совєтська статистика налічувала 14000 замкнених церков та каплиць. Із 800 московських церков залишилось сьогодні лише 24... Знищено більшу частину старих церков Ярослава, Росто-

ва над Доном, Великого Углича та тисячі інших церков у колишній царській імперії... А те, що зробили большевики в Києві, цього ніколи не забуде їм ні українська, ні загальносвітова історія». Автор статті перелічує далі тих кільканадцять славних київських монастирів, що були осередками слав'янської культури, які значили большевики, кінчаючи останнім своїм руйнуванням Успенського Собору, Печерської Лаври, що її вже підмінували, втікаючи з Києва. Така сама доля зустріла 900 історичних монастирів на терені колишньої російської імперії.

Далі автор дослівно пише таке: «Рука відмовляється писати ті кошмарні злочини зодійського господарювання опричників Сталіна, яких ніколи не подарує їм історія вселюдської культури, на вічні часи передаючи їх ганьбі й прокляттю. Пригадаймо собі, що свого часу про ці нечувані злочини супроти культури голосно писала світова преса й проти них бунтувалася світова думка всіх кон-

тинентів. Пригадаймо собі як упродовж десятків років архієпископи кентерберійський, манчестерський і гультський, а з ними Черчил, Рузвельт і ціла низка інших мужів політики і державного стану не знаходили слів обурення проти дикунства большевиць, вбачаючи в них гунів 20-го століття і в своїх прилюдних виступах гостро плямуючи їх».

І тому Ф. Дутко дає таку відповідь твердженню тих же самих панів сьогодні, мовляв, в Совєтах не переслідують релігії:

«Руїни церков і кров священників та вірних є документальною посвідкою цього баламутства, а запроваджене на наших землях унормування правних церковних відносин хай буде незатемнюваним світлом правди, в якому виявляється нахабна брехня большевицьких зацвєнь та фарисейське лицемірство англо-американських плутократів. Ніхто й ніщо не зробить із безбожних руйнівників церковного культу оборонців релігійної свободи, а з вовків — агнят, хоч би як вони ховали свою хижу натуру за плащиком постійних добродій людства й його культури».